

PHẠM XUÂN ẨN
(Phạm Trần Lê)

một
thoáng
hương
xưa Thơ

NHÀ XUẤT BẢN
VĂN HÓA THÔNG TIN

PHẠM XUÂN ẨN

Sinh năm Kỷ Mão (1939) tại Cát Thắng - Phù Cát - Bình Định
Tốt nghiệp Đại Học Sư Phạm Sài Gòn (Ban Việt-Hán)
Cựu Giáo viên trường Trung học Cường Để - Quy Nhơn

Mênh mông Không, Sắc

*Tôi đất vào xuân, hoa tỏa hương,
Mênh mông Không, Sắc giữa vô thường,
Giữa dòng sinh hóa bao duyên nợ,
Một chút tài hoa, mây đoạn trường...
Phật pháp hồng dương muôn vạn nẻo,
Từ bi tế độ khắp mười phương,
Bờ xa, bến đợi con thuyền Giác,
Cầu khổ muôn loài, giọt nước Dương...*

MỘT THOÁNG HƯƠNG XƯA

Thân ái,

Ngày 21/10/1960

AL

PHẠM XUÂN ẨN

(PHẠM TRẦN LÊ)

MỘT TẠO ẮNG
HƯƠNG XƯA
TẠO

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA THÔNG TIN

LỜI TUA

Thơ là một loại ngôn ngữ đặc biệt của con người, nó trang trải khi gần khi xa những rung động đầy cảm tính siêu vượt của một ai đó, mà lý trí từ bộ não nếu có tham dự thì cũng chỉ là hàng thứ yếu giúp cho cánh thơ của họ thăng hoa càng lên cao mà thôi.

Khuôn khổ, vần điệu của một bài thơ nếu cần có, cũng chỉ như một chiếc bình cũ cổ kính, kiêu sa diễm lệ - cái đẹp hình thức đó phải nhường chỗ cho chất men hương của loại linh dược thoát trần, tiềm ẩn trong chiếc bình.

“Bình cũ mà rượu mới” là chuyện quý hiếm nếu xét về giá trị của một bài thơ nào đó. Nói thế không phải là phủ nhận giá trị của chiếc bình cũ - như thể thơ Đường luật, Lục bát... Tôi chỉ muốn xin được phép thưởng thức chút hương vị từ chất men thơ trong tập thơ “MỘT THOÁNG HƯƠNG XƯA” của Thầy giáo PHẠM XUÂN ẨN.

Một thoáng hương xưa ư? Không phải thế, mà là một trời thương nhớ của tác giả.

Lời “TÂM SỰ” của tác giả đã minh chứng:

Theo gió hương quê trải khắp miền
Chùng nghe đồng vọng tuổi hoa niên
Lần trang sách cũ, trăng soi chữ
Gửi mộng tình xa, vạc gọi đêm...

Tác giả đã sống, phải sống, đã biết sống gần hai phần ba thế kỷ; và “tình thơ” của tác giả cũng đã chung thủy sắt son với thầy giáo dạy Văn này từ thuở hoa niên đến tuổi già.

Thời trẻ, tác giả từng yêu “nàng thơ” trong hồn và cũng từng yêu “nàng nhan sắc” trong đời. Bài thơ “EM VỀ” của tác giả đủ biết sóng tình dữ dội thế nào:

... Hương còn quanh quần dầu hài
Nắng hôn môi thắm, sương cài tóc mây
Bơ vơ anh đứng bên này
Thẹn thùng ghen với... cỏ cây thôi mà.

Rồi khi em về, tác giả mượn men rượu để khuấy khỏa men tình qua 4 câu thơ cô đọng tuyệt vời trong bài “MONG CHỜ 2”:

Chiều nghiêng nắng nhuộm lung linh rượu
Đêm xuống men đầy ngao ngán mơ
Điệu trúc chùng quên sầu rụng võ
Để ai vàng võ, để ai chờ ...

Ngày tháng qua nhanh, tuổi trẻ của ai đó cũng nhanh qua, những khát vọng cứu cánh của đời người thường lạc vào ảo mộng như điệu sáo ly đình, như cánh hoa rụng rã của chùm pháo bông, có đó rồi vụn vỡ và tĩnh lặng. Nhưng “tình thơ” vẫn theo thầy giáo Phạm Xuân Ẩn, hài hòa “bước đi từng bước”, trọn vẹn với “Tình Người Vô Biên”.

Tác giả gửi tâm sự với nàng thơ qua mấy câu lục bát “BUỒN TÀN THU”:

Đời dày thêm một lần thu
Vàng rơi rớt rụng, điệu ru tuổi buồn
Thèm say tìm giấc mơ sông
Vớt trăng đáy cốc, tìm thương phương trời.

Hiện nay, tác giả tuổi đã cao và bệnh già đã viếng thăm, các tế bào trong người hình như muốn phản bội lại mãin tráng, thông minh linh hoạt của tác giả, nhưng hồn thơ vẫn thủy chung đậm đà. Tác giả vẫn chờ đợi những tình vui tri kỷ, dẫu biết mình bị hụt hẫng nhiều - Tâm sự ấy không giấu được qua mấy vần thơ:

Thiếu một tri âm mà thấy thiếu
Dư nghìn kinh điển chẳng hề dư
Chuông khuya khua động niềm cô tịch
Tâm gửi phương trời, thân ẩn cư.

(Bài “Diệu Bút Sinh Hoa”)

Con người hình như thường phải vướng bận cảm tính hiện thực: Tình bạn, tình yêu, tình dục. Nay tác giả đã về già, dấu tình yêu tình ái có hững hờ, dấu con ma tình dục có xoay lưng ngoảnh mặt, tác giả vẫn mãi mãi niềm vui tình bạn trong sáng diệu kỳ, thứ ánh sáng đó hình như soi đường dẫn lối cho tác giả trang trải tâm tình qua những bài thơ nhớ bạn đã mất hoặc còn.

Bài thơ “KHÓC NGƯỜI ĐI BIỆT”, như một bài điệu vãn đưa bạn vào cõi vô cùng, tình bạn của tác giả và Trần tiên sinh bên bến sông Côn, có khác gì tình bạn của người xưa: Bá Nha - Tử Kỳ và Nguyễn Khuyến - Dương Khuê. Tâm thơ này còn xúc động nào hơn? “Chiếc bình cổ” Đường luật chứa ngát hương tình bạn thâm sâu với vợ:

... Ngơ ngẩn chén tình thương Lý Bạch
Bâng khuâng tơ trúc lắng Chung Kỳ
Giường treo hồ hững trông ai đó?
Không khóc mà sao lệ ướt mi!

Tôi mạo muội nghĩ rằng, tập thơ “Một Thoáng Hương Xưa” của thầy giáo Phạm Xuân Ẩn là một chứng tích rõ nét về cái duyên “kỳ ngộ” giữa hồn thơ tự phát tiên thiên và tấm lòng nhân hậu của một nhà giáo.

Tuổi càng cao thì sức khỏe giảm xuống, dù nàng thơ có chung thủy với thi nhân mấy đi nữa, thì về già chỉ biết cảm ơn nàng. Người làm thơ lại nặng tình bạn bè hơn, trân trọng nhiều về quá khứ hơn.

Sáu câu thơ trong bài “Đi và Về” của tác giả gửi tặng nhà văn Nguyễn Mộng Giác, vốn là bạn đồng nghiệp thời trước 1975, có một chút gì để nhớ thương, một chút gì để buồn dỗi...

Nhưng có lẽ tác giả vẫn trầm ngâm trân trọng quý mến tài hoa của bạn mình nên tác giả mượn tựa các tác phẩm của Nguyễn Mộng Giác, để nối liền âm vận của bài thơ:

Ngày đi “**BIỂN ĐỘNG**” đêm dài
Có cơn bão rớt “**THUYỀN SAY**” sóng cồn
Ngày về “**NGỰA NẢN CHÂN BÓN**”
“**SÔNG CÔN MÙA LỬ**” nước còn đầy vơi
“**TIẾNG CHIM VƯỜN CŨ**” bật lời
Thôi đành đất hứa, phương trời xa xăm.

Tôi nghĩ rằng: một chút buồn dỗi của tác giả đối với nhà văn Nguyễn Mộng Giác không còn nữa vì tác giả đã

xúc động bàng hoàng thương tâm khi nghe tin người bạn đồng nghiệp, đồng niên của ngày nào đã qua đời ở bên kia nửa vòng trái đất.

Hương xưa trong tập thơ này mãi còn quỵên lại với thời gian dù chỉ là một thoáng nhớ về dĩ vãng.

Tính thơ vương vấn tâm hồn tác giả đã sẵn có từ thuở còn chân đất đến trường. Gió bụi vô thường không gây tổn thương đến nàng thơ chân tình tâm thiện của tác giả; vì tính thơ của tác giả không kiêu sa khoác lác, không bí ẩn khó lường, mà duy chỉ sinh hóa từ đáy con tim sự phạm chân chính và luôn mở rộng vòng tay độ lượng dung hòa giữa cái “Có” và cái “Không”, giữa cái “Tính” và cái “Thế”.

Điều đó đã thấy rõ qua bài “Mệnh môn Không Sắc”:

*... Giữa dòng sinh hóa bao duyên nợ
Một chút tài hoa mấy đoạn trường
Phật pháp hoàng dương muôn vạn nẻo
Từ bi tế độ khắp mười phương...*

Tôi xin được tự hào có một người bạn làm thơ như thế và tôi hy vọng là chúng ta đều đồng cảm với một thầy giáo làm thơ như thế.

Qui Nhơn, 15 - 03 - 2013

Trương Trọng Thông

Dấu xưa

*Tặng các Thi sĩ Bình Định

*Người về thăm “Bến My Lăng”⁽¹⁾
Nghe sầu rơi rụng bên trăng “Điêu tàn”⁽²⁾
Nhưng “Mùa cổ điển”⁽³⁾ đi hoang...
“Gửi hương cho gió”⁽⁴⁾ Đờ Bàn dấu xưa.
Nghìn năm thương mây cho vữa,
Bước tha hương nặng, nắng mưa dãi dầu.,
Người xưa đâu? Ta về đâu?
Ô hay!*

Từ Thức

Gieo sầu thể nhân...

Tưởng niệm Thi sĩ Quách Tấn

*Trong khói “Trầm hương” tiếng hạc xao,
Chứng như tiên hội đón thi hào.
“Trăng ma lâu Việt” bao la quá,
“Giấc mộng Ngâm sơn” thắm thía sao!
Tình gửi “Tấm lòng” miền biển thấp,
Hồn theo “Non nước”, “Giọt trăng” cao.
Vọng “Mùa cổ điển” trời man mác,
Mà vận thơ xưa vẫn ngọt ngào...*

(*) Những chữ in đậm là tên các tác phẩm của Quách Tấn

Chào xuân

*Có cành mai nhỏ đón xuân sang,
Thiếu một vần thơ cũng bẽ bàng!
Chữ đã hao gầy theo tuế nguyệt,
Tình còn e-ấp gói thời gian.
Khung trời chật hẹp chìm ly đắng,
Giấc mộng bao la sưởi nắng vàng.
Cũng muốn chào xuân dăm bảy chữ,
Ngại ngùng bút chẳng viết lên trang...*

(Xuân 74)

Khóc người đi biệt

*Kính dâng hương hồn anh T.Q.S.

*Chưa già từ nhau, anh vội đi,
Bèo mây tan hợp, có ra gì.
Rượu thơ nghiền nghẹn câu thương biệt,
Sương gió mơ màng điệu sáo ly.
Ngơ ngẩn chén tình thương Lý Bạch,
Âng khuâng tơ trúc lắng Chung Kỳ.
Giường treo hờ hững trông ai đó?
Không khóc mà sao lệ ướt mi !*

Lâu Hoàng Hạc

(Bản dịch bài Hoàng Hạc lâu của Thôi Hiệu)

*Người xưa cười hạc đã đi rồi,
Còn lại nơi đây lâu vắng thoi!
Cánh hạc vàng trắng biển biệt mãi,
Ngàn năm mây trắng thân thờ trôi...
Hán Dương lớp lớp cây xanh ngắt,
Anh Vũ xa xa cỏ biếc bồi.
Chiều xuống trông vời nơi cổ quận,
Trên sông khói sóng lệ lòng rơi!...*

Hoàng Hạc lâu

(Dịch âm)

Tích nhân di thừa hoàng hạc khứ
Thử địa không dư Hoàng Hạc lâu
Hoàng hạc nhất khứ bất phục phản
Bạch vân thiên tải không du du...
Tĩnh xuyên lịch lịch Hán Dương thụ
Phương thảo thê thê Anh Vũ châu
Nhật mộ hương quan hà xứ thị
Yên ba giang thượng sử nhân sầu!...

Tạ tình

*Dâng anh T.Q.S.

*“Tâm lòng tri kỷ lẽ cùng thông”(1)
Lạnh chén Hoàng hoa, lạnh chén đồng.
Đuốc Tuệ hoa Đạm nương cánh hạc,
Người về... ta ở một trời đông!*

*Trời đông đâu chỉ một mùa đông?
Giòng mộng tơ trôi sóng bập bồng.
Gió bụi chưa mờ trăng cụt mộng,
Giấc Hồ ai biết có còn không?*

*Còn không, không có giữa ta bà,
Một mảnh thơ lòng nhuộm sắc hoa.
Gửi chút hương trần về cõi ấy,
Tạ lòng tri kỷ với người xa...*

*Người xa... xa mấy gọi rằng xa?
Nết rượu cùng nhau vẫn đậm đà.
Ta dật liêu trai tìm gặp bạn,
Trực mình bên gối lệ châu sa...*

(*) Thơ Nguyễn Kim

Vô đề

*Tìm đâu ra bên My Lãng?
Để hồn cụt mộng gói trăng mang về.
Tình ta biết mấy nhiều khô,
Tìm thu bên hẹ, tìm mê lối chờ...
Đất trời sao cũng bơ vơ!*

Từ Thức

*Biển nhớ lênh đênh gửi gió ngàn,
Lòng trần chưa xóa vết thời gian.
Bẽ bàng duyên mới soi chung rượu,
E ấp tình say gói nỗi hàn.
Chút nghĩa thiên thai dù thắm thiết,
Nỗi lòng cố lý vẫn cưu mang.
Muốn thay nếp áo ngày lưu lạc,
Để sương lòng quê chút nắng tàn...*

Gửi Nguyễn Hòa

*Tiêu dao ba bánh phở Sài Gòn,
Tiểu ngạo giang hồ ngắm nước non.
Vắng khách dừng xe ngâm vịnh phú,
Đông hàng lãn bánh kiếm tiền con.
Ân tình lạc néo, quên mà nhớ,
Nghĩa trọng trôi xuôi, mất vẫn còn.
Dám hỏi anh phu lao động tốt,
Khổ già sao vẫn ghé tình son?*

Thu sầu

*Bên thềm sẻ động tiếng thu sang,
Sân đã lưa thưa lá úa vàng...
Chén rượu in trời mây nhẹ lửng,
Vần thơ viết đất gió buồn mang.
Dở say tâm tưởng hoàng hoa cũ,
Sợ tỉnh hồn đau cực mộng tàn.
Nắng nhuộm khung trời màu cách biệt,
Uống sầu, sầu nặng chẳng hề tan...*

Lạc am mây

*Kính tặng H.T. Thích Kế Châu

*Lạc giữa am mây ngõ cõi Bồng,
Biết đâu sắc sắc với không không?
Tiếng chuông Bát Nhã thơm mùi đạo,
Cánh bướm Trang Chu nhuộm nắng đồng.
Chiều ướp hương sen buồn bát ngát,
Thơ tràn ý mộng nhớ mênh mông.
Đường về nẻo cũ thương Từ Thức,
Lạ cả muôn người, lạ núi sông...*

Diệu bút sinh hoa

*Kính tặng H.T.Thích Kế Châu

*Diệu bút sinh hoa mát gió Từ,
Len song trăng tải một tờ thư.
Tình lên bút tỏ thương Tô Tử,
Giấy gọi hồn thơ thẹn Tố Như.
Thiếu một tri âm mà thấy thiếu,
Dư nghìn kinh điển chẳng hề dư.
Chuông khuya vang động niềm u tịch,
Tâm gửi phương trời, thân ẩn cư.*

Mưa khuya

*Rả rích mưa khuya thấm ướt màn,
Bài thơ viết dở, mực nhòe trang.
Lòng trong đời nhuộm chưa nên đục,
Giấy trắng nghèo hoen đã trở vàng.
Giọt đắng mặn mà sâu huyết quản,
Tơ sầu phảng phất dệt không gian.
Chừng nghe mưa nhịp vào tim lẻ,
Gió dạo ngoài song thổi khúc hàn...*

Tiến bạn

*Tặng Lê Công Minh

*Bỏ rẫy xa quê trở lại nghề,
Thương đời, xót cảnh, chán phu thê!
Cây xanh rữ lá ai người tưới?
Bí đỏ tàn hoa hãnh bạn về!
Đất thảm buốt đau tay thợ cấy,
Trời sâu vùi dập cánh chim bay...
Quê người bạn gắng tìm hương mới,
Rượu tiến chiều nay, chén biệt ly...*

(Qui Nhơn, 1976)

Buồn tàn thu

*Tặng S.

*Đời dày thêm một lần thu,
Vàng rơi rớt rụng điệu ru tuổi buồn.
Thèm say tìm giấc mơ sông,
Vớt trăng đáy cốc, tìm thương phương trời....*

Ngõ vắng, người đi...

*Ngõ vắng hoa càng lưu luyến thương,
Người đi sắc áo vẫn còn vương.
Thần thờ hoa khóc đau cành phượng,
Ngơ ngẩn tình theo buốt dậm trường...
Tóc liễu khôn che, sân chợt nắng,
Tiền sen vừa chớm, nhụy chờ sương.
Mây thu vẫn mãi phượng trời lạ,
Mòn môi em ơi, tiếng trống trường...*

Quạt đạo

(Họa vận bài “Cái Quạt” của Xuân Quê)

*Quạt nào cũng chỉ mát ngoài da,
Quạt mát chân tâm mới khó mà!
Gió Ánh đạo vàng, tan nóng hận,
Thanh chuông Bát nhã, hạ lời ba.
Đèn Tù thấp sáng tình chung thủy,
Đuốc Tuệ khơi nguồn sống vị tha.
Muốn được lòng trong, thân nhẹ nhõm,
Vết mây mê muội, rạn trắng ngà....*

Ngây ngất...

*Thần thánh làm sao! ngón nồn nà,
Thiên đường...ôi cả những làn da!
Hương trinh ngây ngất, bờ mê trái,
Mây tóc mơ màng bến mộng xa...
Máu nóng tim chuyển men hạnh phúc,
Lưỡi mềm môi khép khúc hoan ca
Trường trên Vu, Giáp đêm tiền sử...
Xin cảm ơn Em... Khôi ngọc ngà!*

Rượu tàn đông

*Giọt nắng tàn đông rớt chén chờ,
Bên thềm mai sớm nở bơ vơ.
Thang sào cao nấc, không say tới,
Bằng hữu ly quê, vẫn ngóng hờ...
Rượu đắng, đắng theo từng tiếng cốc,
Tình nghèo, nghèo cả một vãn thơ.
Tài không ngăn nổi mùa xuân lại,
Nên mỗi xuân sang mỗi thân thờ...*

Chiều em đi...

*Nắng đã theo em, nắng mất rồi!
Để lòng giá buốt nỗi đơn côi.
Chiều buông, trăng sớm soi đầu ngõ,
Đêm xuống, sương khuya lạnh cuối trời.
Chén rượu chọt tràn, thêm ngân lệ;
Điệu buồn vừa thấm, mặn bờ môi..
Đã tuôn cay đắng đầy trăm cốc!
Sao vẫn nghe.... ngàn thương nhớ thôi...*

Đêm phi trường

*Tặng (Lý) Kim Ba

*“Hồ trường” đây! dưới chái phi trường, (*)
Trăng của ngàn xa, trăng viễn phương,
Chợt xót hoa tàn, tình Kỹ nữ,
Đoái thương lệ thấm, khách Tầm dương.
Vàng trôi đêm lạnh mây theo gió,
Trăng trải canh dài để gọi sương.
Số kiếp dẫu cho nhiều lận đận,
Trăm năm còn đó nghiệp văn chương...*

(*) Sau khi từ Xuân Lộc trở về, (Lý) Kim Ba tạm ngụ tại một căn phòng gần phi trường Qui Nhơn, bạn bè thường ghé đó uống rượu.

Chiều cuối năm

*Lỡ cuộc say mèm ngủ dưới hoa
Pháo đâu rộn rã đục lòng ta
Giật mình thấy bướm vờn be rượu
Chớp mắt nhìn mai lẩn khói trà.
Phảng phất tơ sầu mong Chúc Nữ
Mơ màng gói mộng đợi Hằng Nga
Bao la trời đất vô thường quá
Mà mỗi năm đi, tuổi một già...*

(Qui Nhơn, 1976)

Qua đò

Mưa gió rây buồn giăng mắc sông,
Trời không ngăn nổi má em hồng.
Chèo khua biển ái, lòng xao xuyên,
Sóng gợn non Vu, áo phập phồng...
Một thoáng mơ màng trăng cổ độ,
Chút sầu lãng dăng khói Giang đông...
Dù em hờ hững theo con nước,
Tình vẫn bao la rợp nắng đồng...

Ngăn...

*Ngăn gió, dồn hương lại với hoa,
Để gì xuân sắc đã phai pha!
Em đi gót vướng tình muôn dặm,
Tà áo tương tư sưởi nắng tà....*

(1979)

Đêm bên mộ Hàn Mạc tử

*Bên gành sóng cột ánh trăng chơi,
Ai oán bờ xa cuộc gọi Hời!
Vàng lệ cành dương đêm thốn thức,
Xanh rêu đá cuội nước đầy vui.
Núi ôm mộng cũ nghe thơ khóc,
Biển ấp tình xưa xót lá rơi.
Người tiếc trần gian - là đất Hứa?
Lập lòe quanh mộ ánh ma trôi...?*

(1980)

Lời than...

(Dịch bài Khuê phụ thán của Vương Xương Linh)

*Ngày xuân thiếu phụ lên lầu
Thôi không trang điểm, mà sầu cũng tan
Xa trông sắc liễu bên đàng
Hỏi rằng đã giục cho chàng tước phong...*

Khuê phụ thán

(Dịch âm)

Khuê trung thiếu phụ bất tri sầu,
Xuân nhựt ngưng trang, thương thúy lâu,
Hốt kiến mạch đầu dương liễu sắc,
Hỏi giao phu tế mịch công hầu...

Tìm...

*Tay em vãi giống gieo tình,
Giống bao nhiêu hạt cho mình đếm thương?
Bơ vơ giữa cõi vô thường,
Vớt trăng đáy nước, ngăn hương gió đùa;
Tìm nhau suốt những ngày thơ,
Càng xa càng thấy gần ngơ với tình....*

Gửi anh Tòng Lâm

(Người tạc tượng Huyền Trân công chúa)

*Bảy thế kỷ sau tạc tượng nàng,
Ba sinh duyên nghiệp nợ còn mang...
Trần triều một thuở đau lòng nước,
Nữ liệt nghìn năm rạng sử vàng.
Xưa tiễn giai nhân, căm Nguyệt lão,
Nay buồn nhân thế, hận tà gian.
Nước non chưa vẹn câu tơ tóc...
Thương cảm người xưa, tạc tượng nàng...*

Thu vẫn sâu

*Tơ lòng gửi gió ngàn bay,
Vui trong cay đắng mà say ân tình.
Người về, tìm chút nguyên trinh...
Lửa hương phong kín cho mình, cho ai?
Đường đi đâu biết ngắn dài,
Hồn tơ trúc để nhớ hoài Tâm Dương...
Em là mây hay khói sương?
Lênh đênh phiếm lạc, cung thương gửi sầu...
Hoen màu má phấn dòng châu,
Cũng không dám giữ vẹn câu ân tình.
Thôi đành là chuyện ba sinh!...*

Trách người bán hoa

*Sao giữa chợ đời nữ bán hoa?
Gạo châu, củi quế, có đâu là;
Chắc hương, lọc sắc mua cơm áo,
Mỏi gối, chồn chân đổi ngọc ngà;
Tiếc đóa sen hồng rơi tục tử,
Thương bồn cúc thắm lạc phàm gia...
Đã đem phần nhụy trao nhân thế,
Đâu chút tình xuân để đậm đà...?*

Đi & Về

*Tặng anh Nguyễn Mộng Giác

*Ngày đi “biển động” đêm dài
Có cơn bão rớt, “thuyền say”, sóng dồn
Ngày về “ngựa nản chân bon”
“Sông Côn mùa lũ” nước còn đầy vơi
“Tiếng chim vườn cũ” bật lời
Thôi đành đất hứa phương trời xa xăm...*

(6-1995)

(*) Tên các tác phẩm của Nguyễn Mộng Giác

Gửi người xa

*Tặng bạn bè ở Cali...

*Đông Tây cũng chỉ một phương trời,
Gửi nhớ vào thơ, nhớ chẳng vui.
Đất hứa có còn sương tuyết lạ?
Quê nghèo vẫn cứ gió mưa thôi!
Bạn bè chốn cũ bèo mây nổi,
Thân phận người xa năm tháng trôi.
Phiêu bạt đã phai từng sợi tóc,
Mộng về bến cũ, thả thuyền chơi...*

Đợi chờ

*Rượu nhuộm vàng trăng, trăng nhả tơ,
Chén đơn, đêm lạnh vẫn mong chờ...
Người đi vạn dặm trời xa vắng,
Tình gửi ngàn phương bút ngẩn ngơ...
Thương nhớ đông đầy, sương phủ tóc,
Đau buồn lấp cạn, giấc vào mơ;
Vạc khuya từng giọt gieo thanh thoát,
Mà ngỡ chân ai, bước thẩn thờ...*

(1-5-1999)

Cái trống

*Rõng lòng võ nhẹ cũng kêu tùng,
Da thú, gỗ rừng gắn bó chung.
Khích lệ tinh thần nơi chiến địa,
Dẫn đầu đàn sáo chôn đình trung,
Trường quê dục trẻ nhanh nhanh bước,
Hí viện mời ông thúc thúc tuồng...
Tài trí khiêm nhường, thân thể kém,
Giúp đời với cả cái Tâm không...*

Tặng S...

*Giọt nào là giọt sương mai,
Để ta van nắng kéo hoài tình sương,
Ơn đời... tuổi ngọc ngà thương,
Lại bán khoản giữa vô thường đã mang...
Đường thu đưa bước em sang,
Mềm chân lá đổ bàng hoàng dấu xưa...*

Em về

*Em về nắng gọi bình minh,
Mát thơm con phố, ngọn tình hàng cây.
Chùng như sỏi đá ngất ngây,
Chim nghiêng cánh mới, hoa gầy sắc phai.
Hương còn quanh quần dầu hài,
Nắng hôn môi thắm, sương cài tóc mây...
Bơ vơ, anh đứng bên này,
Thẹn thùng,
ghen với ...cỏ cây, thôi mà!*

Mong chờ 1

*Người ta không đến vẫn mong chờ,
Rượu đã sẵn rồi chỉ thiếu thơ;
Đâu đã bao lâu chưa hóa kén,
Tình còn mấy nữa để vương tơ...
Hương ngày thơ ấu, còn thơm mộng,
Danh lúc thành thân, chỉ ước mơ...
Chữ nghĩa hao gầy sâu lá rụng,
Buông xuôi tâm sự, chén mong chờ....*

Mong chờ 2

*Trăng chìm đáy cốc vẫn ơ hồ,
Nặng nghiệp phong trần nghẹn ý thơ;
Thân mãi ngõ ngàng cơm áo vợ,
Bút còn ray rức kiếp tầm tơ.
Chiều nghiêng nắng nhuộm lung linh rượu,
Đêm xuống men đầy ngao ngán mơ.
Điệu trúc chùng quên sâu rặng võ,
Để ai vàng võ, để ai chờ....*

Gửi bằng hữu Sài Gòn

*Ta sẽ vào Nam tiểu ngạo chơi,
Thong dong uống cạn tháng năm hời.
Chín e Tây Cống bia không đủ,
Nào sợ Đồ Bàn rượu để voi.
Bán khố, cố bành say với bạn,
Khạc tro, ho trâu, đói theo đời.
Phong lưu tay đã gây nên sử,
Bắc đẩu nghìn chung vẫn rạng ngời..*

Mừng bạn ăn Tết

*Tặng T.T.G.

*Rượu năm bảy thứ, lan vài giò,
Mừng bạn năm nay ăn Tết to.
Lộc nước lương hưu, nhờ vợ có,
Phước nhà viện trợ, ấy trời cho.
Dâu con sum họp, nhà thêm rộn,
Bánh trái se sua, cũng đủ trò.
Cho bỏ những ngày nương rẫy khổ,
Hết rồi năm tháng khắc ra tro.*

Thôi quan

*Xé đường lặn lội công danh,
Tơ chùng phiếm lạc trống canh bồi hồi.
Cầm bằng đành lỗ cuộc chơi,
Hành tàng bất nhị lẽ đời xưa nay.
Xót người dở cuộc tình say,
Đa mang nhiều nỗi đọa đày chiếc thân.
Biết đâu trong đục mà lân,
Chôn chân giữa chốn cát lấm, thêm đau...*

Tình đạo

Tình vẫn uyên nguyên, vẫn rạng ngời,
Cho dù trăng nước chuyện đầy vơi...
Đâu hoa giác ngộ, hoa thiền đạo,
Nào nước càn dương, nước Phật Trời.
Đạp bến vô thường, mây nước gửi,
Nghe lòng nhân thế, tháng năm rơi.
Biết thân quán trọ, thân thường tạm,
Vẫn tạ ơn sâu, tạ nghĩa đời...

Sĩ & Nông...

(Họa thơ Huỳnh Thanh Nung)

1

*Gỗ đầu trẻ mấy chục năm nay,
Lương bổng phôi pha đếm tháng ngày.
Nhớ phượng đầu hè, ve rí rả,
Yêu trường bụi giảng, phấn bay bay;
Vốn quen kham khổ, dân quê ruộng,
Lại chịu cần lao, việc cấy cày.
Nhất sĩ nhì nông ta có đủ,
Chiều buồn, nâng chén, bạn đưa cay...*

2

*Thầy bỏ nghề thầy đã bấy nay,
Về quê đủng đỉnh sống qua ngày.
Vợ hiền tần tảo chùng vai gánh,
Con hiếu học hành chấp cánh bay;
Phúc lộc gia môn tâm tức đạo,
Nông tang nghề nghiệp, máy thay cày.
Phong lưu lãng đãng thơ và rượu,
Ngây ngất thêm trăng, cất chén cay...*

Về quê

*Tặng Đồng Huệ

*Lâu lâu anh mới lại thăm quê,
Chân bước băng khuâng lạ lối về,
Phố thị có nhiều khâu đổi mới,
Làng quê không ít chuyện nhiều kê...
Một vùng đất mẹ thương da diết,
Chín chữ cù lao cảm nặng nề.
Đô hội phồn hoa dù quyến rũ,
Vẫn không ngăn nổi tấm tình quê.*

Thương nhớ Song Giang

*Anh đi từ già cõi vô thường,
Để lại bạn bè những tiếc thương.
Nét rượu vẫn thơ, hồn cật mọng,
Chung trà câu họa, khách văn chương.
Giữa dòng sinh hóa bao duyên nợ,
Một chút tài hoa mấy đoạn trường.
Non nước còn đây non nước cũ,
Mà người hiền hữu đã xa phương...*

(7-2001)

Hàng sáu

*Sáu mươi ba tuổi vẫn chưa già!
Tình cứ còn non, yêu thiết tha...
Chữ nghĩa ngày xưa xài chưa hết,
Bạn bè lớp cũ đợi còn xa.
Câu thơ tri kỷ ngâm sang sáng,
Chén rượu tri âm nhấp đậm đà.
Bàn tổ xưa kia? Thây kệ ông,
Lũ mình chín chục, khó chi ta!*

(2002)

Ngày về

*Tặng Lê Công, Sài Gòn

*Mười lăm năm ấy biết bao tình,
Trút nợ tài hoa để hóa sinh!
Thành, bại, được, thua: người mất ngựa,
Giàu, sang, hay, dở: chuyện phù vinh!...*

Hương quê

*Hương quê ngào ngạt quyện tình quê,
Giục khách văn chương nhớ lối về.
Cơm áo chưa chùn chân lữ thứ,
Bể dâu nào ngại dặm sơn Khê.
Tờ thư ngày cũ khơi nhung nhớ,
Tiếng cuốc bờ xa cảm não nề.
Đông vọng chuông khuya tìm bên giác,
Đêm đêm nhạc để gọi lê thê...*

Quê nhà

*Tặng các học trò cũ từ Mỹ về

*Em về tìm bến My Lăng?
Sầu dâng nghi ngút dưới trăng úa vàng...
Ngập ngừng gượng bước chân hoang,
Ba mươi năm lẻ bàng hoàng lòng ta.
Bạt ngàn cánh nhận trời xa,
Quê người là đây, quê nhà là đây!
Thương sao mảnh đất hao gầy,
Mắt sâu chừng đã đong đầy nhớ nhung....*

Màu thu

*Hiu hắt thu về bến Lại Giang,
Ung dung chú Cuội rắc tơ vàng.
Hồn thu khê gọi mây trời lại,
Sương khói chùng lo hương gió mang.
Mượn chén Hoàng hoa chưa gửi mộng,
Nghe tình cổ lý đã sang trang.
Chất chiu nét bút khung trời nhớ;
Một mảnh trăng thu lạc cuối ngàn...*

Nợ rượu với bạn vong niên

*Sách có chữ “dĩ dào vi thượng sách”
Rượu chả là bao ta trôn quách cho rồi;
Bạn bè có trách cũng đành thôi,
Vài chung lẻ, tiệc sau ta hăn liệu.*

*Ngã lãng du, thời quân thượng thiếu,
Quân kim ẩm giả, ngã thành ông!
Kể xưa kia cả lít cũng bằng không,
Nay giới lắm chỉ vài ba bốn trảng....*

*Trường giang hậu lãng thôi tiền lãng,
Trách chi ta, hãy cứ trách trời.
Thèm yêu, thèm uống, thèm chơi,
Thèm chung tình nghĩa, thèm hơi đàn bà...*

Nhưng nào tuổi có chiều ta!

Cơn bão

Dáng Em đó như trời xanh bát ngát,
Ta thấy mình tuổi tác bỗng hư không...
Phượng hồng hè và liễu rũ tàn đông,
Tình yêu đến như bão dông bất chợt,
Ta trên bục giảng bài,

Em ngồi nghe cuối lớp;

Có cái gì choáng ngợp ở đâu đây...
Bảng đã kẻ dòng, Ta vẫn viết không ngay,
Và bối rối tưởng có người dự giảng!

.....

Hoa ngoài cổng dịu dàng thơm buổi sáng,
Má Em hồng, mắt lãng đãng xa xôi...
Ước gì...

Ước gì Em với Ta thôi,
Vòng tay nhau để đôi môi thật gần...

Hát nói

*Tặng (Vãn) Kim Ba

*Phấn son là chuyện đàn bà,
Yên ba, thi tửu mới là đàn ông...
Nhưng khôn nổi, đời không muốn thế,
“Mất dạy” rồi, phải kiếm kế sinh nhai...?*

*Đàn bà ai cũng như ai,
Phấn son tô chuốc sợ hoài xuân xanh...*

*Thế là bác lao nhanh vào cuộc,
Người thông minh đâu để vượt cơ trời;
Ném phấn viên, bác bén mùi phấn mịn...*

**Quảng giao xảo ngữ, vô nhân tín
Khiêm tốn hòa ngôn, hữu khách tâm.**

*Chốn thương trường, lấy gốc là tâm,
Tìm nhàn hạ có gì hơn buôn bán....
Dục phá thành sầu, tiền xứng danh là bạn...
Đời dẫu chán, ta chưa muốn chán!
Nợ văn chương ?*

Năm tháng vẫn còn dài!..

Tâm sự

*Theo gió hương quê trải khắp miền,
Chùng nghe đồng vọng tuổi hoa niên;
Lần trang sách cũ, trăng soi chữ,
Gửi mộng tình xa, vạc gọi đêm.
E ấp khung trời thương kỷ niệm,
Bẽ bàng cánh én, mộng đào nguyên.
Mắt xanh tri kỷ chiều ly loạn,
Góp nhặt thương yêu, gửi bạn hiền.*

Lời người dưới mộ...

*Ta đã tịch rồi, bay biết không?
Cớ chi bói tổ lại tìm tông?
Thằng khoe bên nội, thằng bên ngoại,
Đứa nhận người yêu, đứa nhận chồng.
Danh vọng có đâu danh vọng ké,
Bạc tiền há dễ bạc tiền chung!
Bảo nhau ngưng “chuyện ruồi bu” ấy,
Theo đóm ăn tàn chỉ nhọc công!...*

Thơ tặng

**Tặng (Văn) Kim Ba*

*Góp tay làm đẹp đàn bà,
Từ tơ tóc đến lụa là phân hương...
Cỏ thơm...bụi ám bên tường,
Tiếc thay một đóa Hải đường chờ xuân!...*

**Tặng (Lý) Kim Ba*

*Đong đưa chiếc võng thiên thần,
Sợi thương, sợi nhớ, võng ngàn ngại đưa.
Nắng tà qua kẽ song thưa,
Nghe chiều rơi rụng bên xưa bẽ bàng....*

**Tặng Trương Trọng Thông*

*Ta dẫn bóng, bóng dắt ta,
Trời bao la, đất bao xa lối về...?
Phong trần mây độ nhiều khô,
Tìm say để tỉnh, tìm mê để buồn...*

**Tặng các bạn ở Mỹ*

*Tiến nhau không hẹn bến bờ,
Chừ lưng hồ rượu, đợi hờ cô nhân.
Đong đũa trong côi phong trần,
Chuyện ngày xưa để phân vân bây giờ....*

**Và tặng ai?*

*Thu vàng dang dở để ru em,
Võng chớ niềm đau, nắng trái rèm.
Tình cũng qua đi, mùa cũng hết,
Lật chồng thư cũ, trắng đêm xem...*

Mênh mông Không, Sắc

*Trời đất vào xuân, hoa tỏa hương,
Mênh mông Không, Sắc giữa vô thường.
Giữa dòng sinh hóa bao duyên nợ,
Một chút tài hoa, mấy đoạn trường...
Phật pháp hồng dương muôn vạn nẻo,
Từ bi tế độ khắp mười phương.
Bờ xa, bến đợi con thuyền Giác,
Cứu khổ muôn loài, giọt nước Dương...*

Mục Lục

<i>Dấu xưa</i>	11
<i>Tưởng niệm Thi sĩ Quách Tấn</i>	12
<i>Chào xuân</i>	13
<i>Khóc người đi biệt</i>	14
<i>Lầu Hoàng Hạc</i>	15
<i>Tạ tình</i>	16
<i>Vô để</i>	17
<i>Từ Thức</i>	18
<i>Gửi Nguyễn Hòa</i>	19
<i>Thu sầu</i>	20
<i>Lạc am mây</i>	21
<i>Diệu bút sinh hoa</i>	22
<i>Mưa khuya</i>	23
<i>Tiền bạn</i>	24
<i>Buồn tàn thu</i>	25
<i>Ngõ vắng, người đi...</i>	26
<i>Quạt đạo</i>	27
<i>Ngây ngất...</i>	28
<i>Rượu tàn đông</i>	29
<i>Chiều em đi...</i>	30
<i>Đêm phi trường</i>	31
<i>Chiều cuối năm</i>	32
<i>Qua đò</i>	33
<i>Ngân...</i>	34
<i>Đêm bên mộ Hàn Mạc tử</i>	35
<i>Lời than...</i>	36
<i>Khuê phụ thân (dịch âm)</i>	36
<i>Tim...</i>	37

<i>Gửi anh Tùng Lâm</i>	38
<i>Thu vẫn sầu</i>	39
<i>Trách người bán hoa</i>	40
<i>Đi & Về</i>	41
<i>Gửi người xa</i>	42
<i>Đợi chờ</i>	43
<i>Cải trồng</i>	44
<i>Tặng S...</i>	45
<i>Em về</i>	46
<i>Mong chờ 1</i>	47
<i>Mong chờ 2</i>	48
<i>Gửi bằng hữu Sài Gòn</i>	49
<i>Mừng bạn ăn Tết</i>	50
<i>Thời quan</i>	51
<i>Tình đạo</i>	52
<i>Sĩ & Nông...</i>	53
<i>Về quê</i>	54
<i>Thương nhớ Song Giang</i>	55
<i>Hàng sầu</i>	56
<i>Ngày về</i>	57
<i>Hương quê</i>	58
<i>Quê nhà</i>	59
<i>Màu thu</i>	60
<i>Nợ rượu với bạn vong niên</i>	61
<i>Cơn bão</i>	62
<i>Hát nói</i>	63
<i>Tâm sự</i>	64
<i>Lời người dưới mộ...</i>	65
<i>Thơ tặng</i>	
<i>Tặng (Văn) Kim Ba</i>	66
<i>Tặng (Lý) Kim Ba</i>	66
<i>Tặng Trương Trọng Thông</i>	66
<i>Tặng các bạn ở Mỹ</i>	67
<i>Và tặng ai?</i>	67
<i>Mệnh mỏng Không, Sắc</i>	68

MỘT THOÁNG HƯƠNG XƯA

Thơ PHẠM XUÂN ẮN

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA THÔNG TIN

43 Lò Đúc - P. Phạm Đình Hồ - Q. Hai Bà Trưng - Hà Nội

Tel: (04) (04) 39716462 – Fax: (04) 04.39719848

CHI NHÁNH THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Số 7 Nguyễn Thị Minh Khai - P. Bến Nghé - Q. 1 - TP.HCM

Tel: (08) 38222521 – Fax: (08) 38222521

Chịu trách nhiệm xuất bản

LÊ TIỀN DŨNG

Biên tập	:	PHẠM CHU SA
Trình bày	:	THÀNH ĐẠT
Bìa	:	ĐÌNH KHẢI
Tranh bìa	:	Họa sĩ ĐĂNG GIAO
Sửa bản in	:	ĐÌNH THÔNG